

JAARVERSLAG 2022

MUSEUM OVERSCHIE

Inleiding

Het jaar 2022 kenmerkte zich voor het museum als een jaar van vernieuwing na de coronatijd. Het jaar begon nog slecht doordat vanwege de coronamaatregelen het museum gesloten moest blijven in januari. Maar na die sluiting kon het museum weer open en was er weer alle ruimte voor activiteiten en evenementen.

Het vernieuwde karakter kwam met name terug in de verandering van de naam van het museum per 1 mei naar Museum Overschie. De samensmelting met de Stichting Dorpsherstel in 2021 leidde binnen het bestuur tot de vraag of dat niet de gelegenheid was tot een verandering van de naam. Er moesten nieuwe statuten komen waarin ook de bescherming van het Overschiese culturele erfgoed werd opgenomen, maar ook werden we het een over de missie om het museum voor heel Overschie te zijn terug te zien in de nieuwe naam.

Activiteiten

Het museum opende 2 boekenkastjes. Een daarvan is opgehangen aan de poortdeur rechts van het pand Overschiese Dorpsstraat 138 en is met name bestemd voor leesboeken. De andere, in de doorgang van hof het Middenveld aangelegd, is bestemd voor serieuze boeken en naslagwerken, deels overbodig geworden uit de collectie van het museum.

De Plus-sponsoractie van Plus Supermarkt Richard de Zoete in het najaar van 2021 leverde het museum uiteindelijk een bijdrage op van € 895,00. Deze opbrengst is geïnvesteerd in de vernieuwing van de website van het museum.

In februari plaatste het museum een oproep aan liefhebbers om zich te melden voor de gratis overname van een klavecimbel. Het oude bezit van de familie Lutz werd nog bespeeld tijdens het bezoek van Koningin Beatrix in 1992, maar vanwege ruimtegebrek is een zoektocht naar een nieuwe eigenaar gestart.

Tijdens de Paasdagen op 17 en 18 april organiseerde het museum vaartochten naar landgoed De Tempel. Vanaf de kade achter de Grote Kerk konden bezoekers een vaartocht maken met een elektrische sloep naar het landgoed. Deze activiteit werd parallel georganiseerd aan de tentoonstelling 'De tuinbeelden van Landgoed De Tempel'.

In april startte het museum met een sportieve activiteit, Bewegen 50+. Onder leiding van bevoegd instructeur Jeffrie Janssen beweegt een groep oudere Overschieënaars actief in de Melkfabriek of, bij mooi weer, buiten op het buitenterrein.

Begin mei werd de nieuwe website van Museum Overschie gelanceerd. Dankzij bijdragen van het Prins Bernhard Cultuurfonds en de Plus Sponsoractie is een overzichtelijke en toegankelijke website gebouwd met een koppeling naar de beeldbank met zo'n 16.000 afbeeldingen.

Na een aantal jaren van intensieve voorbereiding werden op 4 mei, als onderdeel van het programma van de 4 mei herdenkingen, de panelen met informatie en geschiedenis van Overschie tijdens de Tweede Wereldoorlog onthuld. De 55 panelen geven een beschrijving van de oorlogsvoorbereiding, de inval en gevechten in mei 1940, het bombardement op Rotterdam, het verzet, de onderduikers, de Jodenvervolging, de bevrijding, de strijd in Nederlands-Indië en een overzicht van alle monumenten ter

herdenking van deze periode. En dat alles gerelateerd tot Overschie en Overschieënaars. Foto's, afbeeldingen en lijsten met namen illustreren dit onderdeel van de Overschiese geschiedenis.

De viering van Koningsdag was, na twee jaren onderbreking door corona, ook weer mogelijk. Als onderdeel van een uitgebreider programma was het museum 's middags geopend voor bezoekers. Vrijwilligers vanuit museum en CJV organiseerden kinderspelen voor de Overschiese jeugd.

Op 2^e Pinksterdag 6 juni was het museum gastheer voor het festival 'Konijnehok op Overschie'. De titel is een ludieke verwijzing naar het gelijknamige boek van Jules Deelder, die met dit festival herdacht werd. Diverse dichters en lokale muzikanten waren aanwezig, net als Ari Deelder, dochter van Jules,

Zondag 12 juni vond ook weer het eerste lunchconcert plaats. Het NamasDuo speelde Romantic Bits van diverse componisten.

Zaterdag 27 augustus speelde in de tuin van het Buitenmuseum het toneelgezelschap Mooi Weer & Zo, onder regie van Eva Lemaire, het stuk Alketis van Euripides.

Vrijdag 30 september gaf Ed Visser, oud-medewerker van de Deelgemeente Overschie, een lezing over de geschiedenis van de Oost-Abtspolder, waarnaar hij diepgravend onderzoek heeft verricht. Centraal in de lezing stond het turfsteken in deze polder, maar ook werd de bezoeker meegenomen in de historie van de trekvaart en die van boerderij 's Gravenhuize en de Hof van Cyrene. Voorafgaand aan de lezing was er een drukbezochte 'turfgraversmaaltijd'. De lezing was een mooi onderdeel van de tentoonstelling 'De opbrengst van de Bochtafsnijding in de Delftse Schie'.

Het museum was uiteraard geopend tijdens de Open Monumentendagen op zaterdag 10 en zondag 11 september. Op zaterdag 10 september werd deze opening opgeluisterd met een optreden van de Big Band Enterprise. Zondag 11 september was er een optreden van het Rotterdamse duo Sommerhus. Zij zongen en speelden eigen werk, deels samen met de Rotterdamse dichter Joz Knoop.

Het Matthieu Acosta Trio gaf op zondag 9 oktober een lunchconcert met flamenco-muziek in de Melkfabriek van het museum.

Vrijdag 28 oktober gaf René Proos, voormalig provinciaal archeoloog, een lezing over de Stoel van Overschie. Hij nam de aanwezigen mee in het proces van de opgraving en in de zoektocht naar de herkomst en de ouderdom van de stoel.

Op vrijdag 4 en zaterdag 5 november deed het museum mee aan de jaarlijkse Natuurklusdagen in Zuid-Holland, een initiatief van de Groene Motor, vanuit het natuurprogramma van de provincie Zuid-Holland. Op vrijdag werd leerlingen van groep 8 van de Albert Schweitzerschool een uitgebreid programma aangeboden om klusjes uit te voeren, kennis te maken met en uitleg te krijgen over de natuur in het buitenmuseum en bij het Veerhuis, waar ze met bootjes naar toe gevaren werden. Zaterdag 5 november waren buurtgenoten en andere vrijwilligers welkom om in het buitenmuseum te helpen met diverse klussen.

Op zondag 6 november verzorgde Letty Pak de traditionele lezing 'Leven, Dood en de Vooruitgang'. Het slechte weer zorgde voor verplaatsing van de lezing naar de Melkfabriek waar de bezoekers meegenomen werden in de geschiedenis van het Christelijk onderwijs in Overschie, waarvan Letty als museum-vrijwilliger het archief heeft uitgezocht.

Op zaterdag 19 november was er in het kader van het Rock 'n Roll Festival Overschie, in samenwerking met In de Lugt, Stichting Grote Kerk Overschie en Boerderij Driebergen, een optreden van het Rotterdamse duo Sommerhus.

Zondag 27 november gaf een muzikaal trio met Cees van Zwieten, Ivàn Nogueira en Cecile Roovers een lunchconcert met muziek van Tjechische en Catalaanse componisten.

In de serie 'Grijze Wijzen van Overschie' rondden vrijwilligers van het museum 2 opnames af met interviews met de oudere Overschieënaars John van den Berg en voormalig huisarts Gerrit Neomagus.

Vrijdag 16 december kon, in samenwerking met de Grote Kerk, weer de Kerstmarkt georganiseerd worden. Met volop aanbod van ongeveer 40 kramen konden de bezoekers in Kerstfeer komen in combinatie met een bezoek aan de Grote Kerk of het museum.

Bij de sluiting van de RK-kerk aan de Burgemeester Baumannlaan redde het museum het oude monumentale doophek van de sloop. Het hek verdient een mooie toegankelijke plek, die het museum onvoldoende kan bieden. Het museum plaatste daarom een oproep voor ideeën voor een betere plek.

Tentoonstellingen

Begin 2022 werd de tentoonstelling verlengd van De Tuinbeelden van Landgoed De Tempel die in 2021 opgezet was in samenwerking met Natuurmonumenten. Deze tentoonstelling was tot en met 6 juni 2022 te zien.

De zomerexpositie van 19 juni t/m 18 september in de tussenruimte achter in de Melkfabriek toonde keramisch werk van Dini Wondergem.

Vanaf 19 juni was er in de Melkfabriek tot eind augustus een tentoonstelling van een selectie van de foto's van Leendert van der Waal. Het museum heeft het grootste deel van zijn fotowerk met de nadruk op Overschie in bezit gekregen.

Vanaf Open Monumentendag op zaterdag 10 september opende in de achterkamer van het 18^e eeuwse deel van het museum een tentoonstelling van schilderwerken van Willem Horselenberg en Charles Kemper. Onderwerp van de schilderijen is de Oost-Abtspolder, waarmee deze expositie aansloot bij de expositie 'De opbrengsten van de bochtafsnijding in de Delftse Schie' die op vrijdag 9 september officieel werd geopend door Gedeputeerde van Provincie Zuid-Holland, Willy de Zoete. Deze tentoonstelling kwam tot stand dankzij de Provincie Zuid-Holland, in samenwerking met het Provinciaal Archeologisch Depot en BOOR Rotterdam, waarvan het museum een uitgebreide collectie archeologische objecten in bruikleen kreeg. De tentoonstelling nam de bezoekers aan de hand van een zestal thema's mee in de geschiedenis van Overschie en de Oost-Abtspolder in het bijzonder. Naast de stoel die opgegraven is, waren er in diverse vitrines bijzondere archeologische vondsten te bewonderen vanuit de Romeinse tijd tot recentere periodes. De tentoonstelling bleef te bezichtigen tot eind april 2023.

Aanwinsten

Door het jaar heen ontving het museum weer vele objecten. Een beperkte opsomming van een aantal opvallende objecten:

- Vijf originele etsen van molens aan de Rotterdamse Schie vanuit Houthandel Abraham van Stolk

- Een steekijzer – gereedschap voor het slagturven van natte turfwinning
- Een schilderij van A. Scholten uit 1946 van boerderij Bouwlust op de hoek van de Overschiese en Oude Kleiweg
- Een schilderij van Willem Horselenberg met een gezicht op Overschie vanuit de Oost-Abtspolder
- Een tekening en een aquarel van Landgoed De Tempel
- Een margarinewikkel van Melba Margarine, die aan het einde van WOII uit Zweden kwam

Bijeenkomsten

Op beperkte schaal waren er ook weer diverse bijeenkomsten in het museum. Dit varieerde van vergaderingen van de Wijkraad Overschie tot familiebijeenkomsten tot bezoeken van bedrijven en businessclubs. Bijzonder was de bijeenkomst van het Dordtse Pijprokersgilde, waarbij enkele actieve museumvrijwilligers zijn aangesloten. Doordat de beschikbaarheid van vrijwilligers voor horeca-ondersteuning minder werd, konden er minder bijeenkomsten gepland worden.

Bezoek

Het aantal bezoekers kunnen we achteraf alleen inschatten. Aan de hand van de registratie van de entreebetalingen komen we uit op ongeveer 135 personen tijdens de reguliere opening, maar dat zijn er zeker meer geweest. De bijeenkomsten en activiteiten werden bijgewoond door ongeveer 500 personen. In totaliteit schatten we in dat er ongeveer 1.500 – 2.000 bezoekers zijn geweest.

Vrijwilligers

Het vrijwilligersbestand bestond in 2022 uit 60 vrijwilligers. Enkele vrijwilligers stopten met hun activiteiten, maar gelukkig was er ook aanwas van nieuwe vrijwilligers.

Donateurs

De belangrijke doelgroep van donateurs die het museum trouw steunt met een jaarlijkse bijdrage daalde in 2023 met 29 donateurs. Het totaal aantal donateurs per 31 december 2022 bedroeg 450 stuks. De daling werd met name veroorzaakt door opzeggingen (vanwege leeftijd, verhuizing, minder belangstelling) en overlijden.

Bestuurssamenstelling

De bestuurssamenstelling kende in 2022 enkele wijzigingen. Door de samen smelting met het bestuur van Stichting Dorpsherstel was het bestuur in omvang toegenomen tot 8 personen. Gedurende de bestuursvergaderingen van 2022 bleken er enige verschillen van inzichten te ontstaan. Twee bestuurders besloten daarom te stoppen met hun activiteiten.

januari 2023

Leo Kool

secretaris